Raadsvergadering d.d.21 november 2024

Zaaknummer	Z-24-508824
Documentnummer	DOC-24-847301
Onderwerp	Verordening inburgering Medemblik 2024
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Yannick Nijsingh

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 1 oktober 2024;

gelet op artikel 121 en 147 van de Gemeentewet, de Wet inburgering 2021, de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht;

Overwegende dat:
- de Wet inburgering 2021 de verantwoordelijkheid voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeraars hun inburgering bij de gemeente heeft belegd;
- een boete op grond van de Wet inburgering 2021 verrekend kan worden met de algemene bijstandsuitkering;
- het verrekenen van een boete op grond van de Wet inburgering 2021 met de algemene bijstandsuitkering aansluit bij de werkwijze van de Participatiewet;
- de huidige Verordening inburgering Medemblik 2011 sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 niet langer in overeenstemming is met de huidige wetgeving;

besluit

1. De Verordening inburgering Medemblik 2024 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 21 november 2024.

De griffier, De voorzitter,

Voorstel van het college d.d.1 oktober 2024

Ter besluitvorming

Onderwerp
Verordening inburgering Medemblik 2024

Aanleiding
Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. Het doel van de wet is dat alle inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk volwaardig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving. Met ingang van deze wet heeft de gemeente de regie gekregen over het traject van de inburgeraar. Hiervoor heeft u het beleidskader '*ingeburgerd, op eigen kracht participeren 2021-2025*, vastgesteld (DOC-20-312720) in december 2020. Naar aanleiding van dit beleidskader zijn de Beleidsregels inburgering 2023 gemeente Medemblik vastgesteld in november 2023.

In de huidige Wet inburgering 2021 staat ook de bepaling dat gemeenten boetes kunnen opleggen aan de statushouder in bepaalde situaties. Het is wenselijk dat voor de boeteverrekening wordt aangesloten bij de werkwijze van de bestuurlijke boetes van de Participatiewet. WerkSaam voert dit namens de Westfriese gemeenten uit. Met het vaststellen van de Verordening inburgering Medemblik 2024 geeft de raad het college de bevoegdheid om de opgelegde boetes met de algemene bijstandsuitkering te verrekenen.

Voorstel
1. De Verordening inburgering Medemblik 2024 vast te stellen

Beoogd resultaat
Medemblik versterkt de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein

Argumenten
1.1 *De verordening is noodzakelijk om boetes te kunnen verrekenen met de uitkering.*
De Wet inburgering 2021 bepaalt ook voor welke gedragingen een boete opgelegd wordt. Het Besluit inburgering 2021 (artikel 7.1 lid 4) schrijft per gedraging voor hoe hoog die boete is en welke mate van verwijtbaarheid daarop van toepassing is. De verdere afwegingen rondom beboeting is belegd bij het college en is uitgewerkt in de Beleidsregels inburgering gemeente Medemblik 2023. Een niet betaalde boete kan op dit moment alleen, op grond van de Algemene wet bestuursrecht, via een aanmaning/ dwangbevel geïncasseerd worden. Dit is een omslachtige manier. Wanneer de inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering ontvangt, is het doelmatiger om de boete met de algemene bijstandsuitkering te verrekenen. Verrekenen kan alleen als daar een wettelijke bevoegdheid voor bestaat. Met deze gemeentelijke verordening wordt voor die wettelijke bevoegdheid gezorgd.

1.2 *Hiermee sluiten we aan bij de systematiek die in de Participatiewet wordt gebruikt.*
Voor de Participatiewet geldt dat de gemeente de bestuurlijke boetes kan verrekenen met de bijstandsuitkering. Deze werkwijze is ook wenselijk voor de Wet inburgering 2021. Een groot deel van de inburgeraars krijgt immers ook een bijstandsuitkering. Voor hen gelden ook de randvoorwaarden en verplichtingen uit de Participatiewet.

1.3 *Deze wijze van boetes opleggen en handhaving wordt regionaal uitgevoerd.*

Bij de invoering van de Wet inburgering 2021 per 1 januari 2022 is het duale inburgeringstraject (werken en leren) ingevoerd. De regie over het gehele inburgeringstraject is daarbij bij de gemeente ondergebracht. Dit hield onder andere in dat de gemeenten verantwoordelijk werden voor de inrichting van het taaltraject, het participatietraject en de maatschappelijke begeleiding. In Westfriesland hebben de WF7-gemeenten besloten hier gezamenlijk in op te trekken. Ook de wijze van handhaving, waaronder het opleggen van boetes, is een onderdeel van deze regievoering. Echter is daar tot op heden regionaal nog geen uitvoering aan gegeven. Deze verordening een uitvoering van een efficiëntere manier van handhaven. Regionaal is afgesproken om, ook volgens de beleidsuitgangspunten, zoveel mogelijk een gezamenlijke koers te varen bij de uitvoering van de nieuwe wet inburgering. Het opleggen van boetes is hier onderdeel van.

1.4 *Door de invoering van de Wet inburgering 2021 is de Verordening inburgering 2011 niet langer relevant.*
In de Wet inburgering 2021 zijn veel (ook uitvoerende) zaken geregeld en bij het college van burgemeester en wethouders belegd. Hierdoor is de noodzaak tot een verordening voor inburgeringstaken komen te vervallen. Er geldt sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 daarom geen verordeningsplicht meer. Op grond van artikel 121 Gemeentewet staat het de gemeenteraad vrij om zogenoemde autonome verordeningsbepalingen vast te stellen. Echter doordat de centrale overheid de kaders al bij wet heeft verankerd, waarbij de (uitvoerings)bevoegdheden bij het college zijn neergelegd, is de mogelijkheid voor de gemeenteraad om in een verordening nadere regels te stellen beperkt.

Kanttekeningen

1.1 *Door het opleggen van een boete verklein je het besteedbaar inkomen van een statushouder*
Doordat de inburgeringsplichtige buiten het betalingsproces wordt gehouden, heeft hij geen invloed op het moment dat de verrekening plaatsvindt. Hierdoor bestaat de kans dat hij financieel in de problemen komt. Echter wordt een inburgeringsplichtige tijdens zijn inburgeringstraject begeleid op o.a. maatschappelijk en financieel gebied. Hierdoor verwachten wij dat hij voldoende ondersteuning krijgt om dergelijke situaties te voorkomen.

Financiën

Het uitvoeren van deze werkzaamheden brengt geen financiële consequenties met zich mee.

Uitvoering

Het handhaven van het niet nakomen van de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet inburgering 2021 wordt uitgevoerd door WerkSaam.

Op dit moment betreft het slechts enkele situaties per jaar waarin boetes op grond van de Wet inburgering 2021 opgelegd kunnen worden. Het daadwerkelijk opleggen van deze boetes vindt echter niet plaats omdat deze bevoegdheid tot op heden niet gemandateerd is aan WerkSaam.

De verwachting is dat het aantal op te leggen boetes vanaf 2025 meer wordt. In 2025 eindigen namelijk de eerste inburgeringstrajecten op grond van de Wet inburgering 2021. De kans is aanwezig dat een aantal inburgeraars niet op tijd hun inburgeringstraject afrondt en daarbij de inburgeringstermijn van 3 jaar overschrijdt.

De hoogte van de boetes varieert en wordt stapsgewijs opgelegd. Beginnend bij €50 en oplopend tot €2400, met een maximum van €800 per boete. WerkSaam incasseert de boetes en stort dit terug naar de gemeente. Bij de afweging een boete op te leggen wordt gekeken naar de mate van verwijtbaarheid.

Communicatie

Na een positief raadsbesluit wordt de Verordening inburgering Medemblik 2024 officieel gepubliceerd op overheid.nl. De verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

Tevens wordt de Verordening inburgering Medemblik 2024 na een positief raadsbesluit gedeeld met WerkSaam, zodat deze organisatie haar werkwijze daarop kan aanpassen.

Tot slot worden ook de inburgeraars geïnformeerd over de wijze waarop boetes op grond van de Wet inburgering 2021 verrekend kunnen gaan worden.

Bijlagen

1. Verordening inburgering Medemblik 2024. DOC-24-858892
3. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein. DOC-24-878108
4. Beslissing op advies Adviesraad Sociaal Domein. DOC-24-878142

Commissie d.d. 4 november 2024